

VOORBEREIDENDE COMMISSIEVRAAG

VAN

- Afkomstig van: Rens Raemakers
- Politieke groepering: D66 Leudal
- Datum binnenkomst: 31 augustus 2026
- Datum commissie: 7 september 2026

AAN

- Portefeuillehouder: Ilona Mathijssen
 - Afdeling + team: Samenleving + beleid
-

Inleiding

-

Vragen + antwoord

1. In het voorstel staat dat er geen financiële consequenties en geen risico's zijn, terwijl er ook staat dat, mocht het beschikbare budget niet toereikend zijn, een incidenteel tekort uit de formatieruimte kan worden opgevangen. Begrijpen wij goed dat het college bedoelt dat geen aanvullend budget wordt verwacht en dat eventuele meerkosten binnen de bestaande begroting kunnen worden opgevangen? Waarop is die verwachting gebaseerd, mede gezien de verruiming van de regeling, bijvoorbeeld doordat ook gastouderopvang mogelijk wordt? Is er dan een berekening beschikbaar van wat incidenteel opgevangen kan worden?
Is het ook mogelijk dat het leidt tot structurele tekorten en/of (toch) risico's?

Antwoord

De verruiming/versoepeling van de regeling sluit beter aan bij de vraag uit de praktijk. Op dit moment worden de benoemde versoepelingen al vaak toegepast, maar dan via de hardheidsclausule. Zo blijkt het toekennen van 2 dagdelen, in vergelijking met andere gemeenten, maar ook vergeleken met het advies van de VNG, erg laag. Door deze criteria beter aan te laten sluiten bij de praktijk, zullen er minder hardheidsclausules nodig zijn. Er wordt niet direct een toename verwacht van benutting, maar eerder een beter passende benutting van de voorziening. Eventuele meerkosten kunnen worden opgevangen. Dit is gebaseerd op het gemiddeld aantal aanvragen van de afgelopen jaren én op de huidige toepassing van de hardheidsclausules. Deze werden bijvoorbeeld ingezet voor het plaatsen bij een gastouderopvang of verlenging van indicaties. Hoewel de regeling dus op papier wordt verruimd, wordt daarom geen substantiële toename van het aantal aanvragen of de kosten verwacht. De uitgaven voor SMI varieerden afgelopen jaren tussen €40.000 en €60.000 per jaar, terwijl €70.000 is begroot (specifiek voor SMI) en er ruimte is tot +/- €100.000. Mocht die ruimte niet voldoende blijken, kan ambtelijk tijdig worden gesignaleerd dat er meer nodig is.

2. In de regeling uit 2023 bestond expliciet een mogelijkheid om bij zeer dringende situaties al tijdelijk een tegemoetkoming te verstrekken. ('In zeer dringende situaties wordt de tegemoetkoming kinderopvang alvast voor maximaal 8 weken voorgesloten.' - artikel 8 lid 2 van die subsidieregeling) Die bepaling zien wij niet (in die bewoordingen) terug in de nieuwe verordening. Staat die mogelijk elders? Hoe wordt gewaarborgd dat bij een acute crisissituatie direct opvang kan worden ingezet, zonder dat een gezin eerst de reguliere beslistermijn hoeft af te wachten?

Antwoord

Deze regeling is inderdaad niet expliciet meer benoemd in de verordening, omdat de tegemoetkoming in kinderopvangkosten in zeer dringende situaties onder de hardheidsclausule (artikel 6.1) valt.

3. Hoe wordt omgegaan met gezinnen waarbij na de maximale periode nog steeds aantoonbaar sprake is van langdurige of chronische sociaal-medische problematiek? Kan dan opnieuw of langer worden verlengd, bijvoorbeeld via de hardheidsclausule, mede gezien de (meer recente) landelijke lijn van SZW en VNG dat bij langdurige problematiek maatwerk mogelijk moet blijven, en administratieve lasten voor ouders tot een minimum beperkt moeten worden?

Antwoord

Er kan in individuele gevallen altijd via de hardheidsclausule worden verlengd. Dat is in voorgaande jaren ook gedaan.

4. In artikel 3.1 lid 3 staat een eenmalige verlenging van maximaal drie maanden, terwijl de toelichting bij hetzelfde artikel spreekt over maximaal zes maanden. Welke termijn is bedoeld? Waarom wordt (zie vraag 3) niet voor een nog ruimere termijn gekozen, zoals opnieuw negen maanden, of voor een flexibele termijn?

Antwoord

De regeling is bedoeld als tijdelijke vangnetvoorziening, gericht op het bieden van tijd om een structurele oplossing te realiseren. Vanaf 2023 hanteren wij een indicatietermijn van zes maanden, met de mogelijkheid tot verlenging met drie maanden. De verordening is inmiddels verruimd naar negen maanden, waarmee bij verlenging maximaal één jaar ondersteuning kan worden geboden. Hiermee sluiten wij aan bij het advies van SZW en de VNG. Flexibele termijnen zouden afbreuk doen aan het tijdelijke karakter van de regeling. Tegelijkertijd kan in uitzonderlijke situaties via de hardheidsclausule maatwerk worden geboden.

5. Artikel 2.1 lid 1 formuleert de voorwaarden onder a tot en met e cumulatief met telkens "en". Onder b staat vervolgens dat sprake moet zijn van co-ouderschap. Is daarmee onbedoeld vastgelegd dat alleen co-ouders voor SMI in aanmerking kunnen komen? Zou onderdeel b niet moeten luiden: "indien sprake is van co-ouderschap...", zodat dit alleen regelt hoe de tegemoetkoming bij co-ouderschap wordt toegepast? En zou deze sub-bepaling dan niet elders moeten staan?

Antwoord

Voor de duidelijkheid is de zin over co-ouderschap verplaatst naar een apart lid. Zijnde artikel 2.1, lid 4.

6. Artikel 4.3 lid 1 verwijst bij terugvordering naar herziening of intrekking op grond van artikel 4.1, terwijl artikel 4.1 over beëindiging naar de toekomst gaat en de toelichting zelf verwijst naar artikel 4.2. Klopt het dat hier artikel 4.2 moet staan?

Antwoord

Klopt. Deze verschrijving is aangepast. Verwijzing is nu naar 4.2.

7. Kan het college de in de verordening genoemde wettelijke grondslag nogmaals juridisch controleren, omdat hier nu artikel 1.6 lid 1 onder a van de wet kinderopvang staat, mede omdat SMI als gemeentelijke vangnetregeling wordt vormgegeven (en dus vaak niet voor werkende ouders zal zijn) en er landelijke plannen zijn voor kinderopvangfinanciering richting rechtstreekse financiering zijn? En kan worden toegezegd dat de verordening tijdig wordt geëvalueerd, mede in het licht van deze en andere (mogelijke) ontwikkelingen?

Antwoord

Het klopt dat werkende ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag via de belasting. Zij kunnen dus geen aanspraak maken op deze regeling. Er wordt verwezen naar waar ouders aan moeten voldoen om kinderopvangtoeslag te krijgen. Als zij hier niet aan voldoen, kunnen ze dat met een IB60-formulier bewijzen en aanspraak maken op de SMI-regeling. Het tarief is gebaseerd op de tarieven voor kinderopvangtoeslag, zodat het een daadwerkelijke gelijkwaardige ondersteuning is.

Uiteraard wordt de verordening tijdig geëvalueerd, na zowel 6 als 12 maanden. Mocht kinderopvang in 2029 volledig gratis worden, dan zullen de tarieven voor SMI daar uiteraard op worden aangepast.

8. In artikel 2.2 lid 4 wordt de mogelijkheid van informele opvang binnen het sociale netwerk aangemerkt als een mogelijke voorliggende voorziening. Hoe wil het college in de uitvoering vaststellen wanneer van een ouder redelijkerwijs kan worden verwacht dat opvang binnen het eigen sociale netwerk mogelijk is, en welke criteria worden daarbij gehanteerd om ervoor te zorgen dat dit voor verschillende gezinnen op een gelijke en voorspelbare manier wordt beoordeeld?

Antwoord

Dat wordt in een intakegesprek (verplicht nieuw onderdeel in de verordening) besproken. De klantregisseurs zullen met ouders naar andere mogelijkheden zoeken, zoals familie (opa's/oma's, broers en zussen etc.) en/of vrienden en kennissen, maar ook instanties zoals buurtgezinnen. Pas wanneer geen van deze mogelijkheden informele opvang kan bieden, wordt gekeken naar SMI. De criteria worden in beleid vastgelegd. Tijdens de intake wordt ook gekeken naar de oplossingen op lange termijn en het opbouwen van zelfredzaamheid, aangezien SMI een tijdelijke voorziening betreft.

9. Artikel 2.2 lid 3 bepaalt dat een SMI-tegemoetkoming wordt geweigerd wanneer de verzorging en opvoeding plaatsvindt in het kader van de Jeugdwet. Tegelijkertijd staat in de toelichting dat een voorliggende voorziening toereikend en passend moet zijn en dat zo nodig aanvullend SMI kan worden toegekend. Hoe wordt in de praktijk omgegaan met gezinnen waarin SMI en jeugdhulp verschillende onderdelen van de ondersteuningsbehoefte afdekken, bijvoorbeeld kinderopvang overdag vanwege problematiek van de ouder en daarnaast jeugdhulp in de thuissituatie? Is de Jeugdwet alleen een weigeringsgrond voor zover die voorziening echt toereikend en passend in dezelfde behoefte voorziet, en hoe wordt die samenhang in de beoordeling en het plan van aanpak geborgd?

Antwoord

De inzet van Jeugdwet op zich is geen weigeringsgrond, maar er wordt vervolgens per casus beoordeeld in hoeverre de Jeugdwet steun biedt aan ouder(s) en kind(eren) en waar eventueel nog aanvullende ondersteuning nodig is. Daar is geen standaard voor en wordt per gezin beoordeeld in samenspraak met de betrokken instanties.